

Asia: VN/7791/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tilastokeskuksesta annetun lain ja tilastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko Tilastokeskukselle hallituksen esityksessä kirjattu uusi tehtävä selkeästi kuvattu?

Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin mukaan tehtävä on kuvattu selkeästi. Toivomme, että Tilastokeskuksen resurssien riittävyyteen kiinnitetään erityistä huomioita tulevaisuudessakin, jotta tietoaineistotarpeisiin vastataan ilman aiheetonta viivytystä.

2. Miten arvioitte valtioneuvoston etusijaa käyttölupahakemusten käsittelyssä suhteessa alaiseen hallinnon viranomaisiin?

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi pitää etusijaa ongelmallisena. Ymmärrämme, että Valtioneuvoston tai sen ministeriön kiireelliseksi ilmoittamia käyttölupahakemuksia on priorisoitava ja toteutettava ilman aiheetonta viivytystä. Voi kuitenkin olla tapauksia, joissa Valtioneuvosto tai sen ministeriö on antanut valtioneuvoston alaiselle hallinnon viranomaiselle kiireellisen selvitys-, arviointi- tai tutkimustehtävän, jonka tekemiseen tarvitaan Tilastokeskukselta aineistoa. Hallinnon viranomaisen käyttölupahakemus voi olla kiireellinen, koska se palvelee Valtioneuvostoa tai sen ministeriötä. Myös Karvi on saanut esimerkiksi koronapandemian aikana tällaisia toimeksiantoja.

3. Ovatko hallituksen esityksen ehdotusten tietosuojaa koskevat pykälät riittävän täsmällisiä?

-

4. Onko aineiston tietosuojaoikeudellinen käsittelyperuste riittävästi kuvattu?

-

5. Onko aineiston säilytystä koskeva tekstiosuus riittävän täsmällinen?

-

6. Onko tietojen käyttötarkoitus rajattu riittävän selkeästi?

-

7. Ovatko raaka-aineiston ja valmisaineiston käyttörajaukset riittävän selkeitä?

-

8. Mahdollistaako hallituksen esitys tutkijalle luovutettavien tietojen antamisen suoraan Tilastokeskuksen tutkijapalvelulle, kun tutkijan on tarkoitus käsitellä tietoja tutkijapalvelun etäkäyttöympäristössä?

Kyllä. Lisäksi Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi toivoo, että Tilastokeskus voi ottaa vastaan, koostaa ja säilyttää tutkija- ja aineistopalvelua varten laajasti eri tyyppisiä aineistomuotoja kuten videoita tai puheäänitteitä ja että tekniset järjestelmät taipuvat myös mahdollisiin tulevaisuuden aineistomuotoihin.

9. Edistääkö hallituksen esitys tutkimuksessa hyödyllisen tiedon saamista tutkijoiden käytettäväksi?

Kyllä, Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin mukaan esitys edistää tutkimuksessa käytettävien hyödyllisten tietojen saamista. Toivomme, että Tilastokeskus pystyy toimimaan näissä asioissa (mm. pseudonymisoinnin ja anonymisoinnin osalta) julkishallinnon suunnannäyttäjänä. Tilastokeskuksella tulee olla resursseja tukea yksittäisiä virastoja ja esimerkiksi kouluttaa niitä yhteisesti.

Koskenniemi Heli
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus